

Lovforslaget paa de Punkter, hvor det betegner Forandringer i Næringslovgivningen. Det er derfor overflødig og vilde kun blive en Gentagelse, om jeg vilde komme ind paa alle disse Punkter. Det ærede Medlem var jo særlig kaldet til at fremkomme med disse specielle Bemærkninger efter den Stilling, han har indtaget som Leder af Kommissionen, hvor han har gjort et af alle anerkendt fremragende og dygtigt Arbejde. Der er jo ogsaa fra andre Sider baade i Gaar og i Dag fremkommet Bemærkninger om Enkeltheder i Lovforslaget, og jeg finder heller ikke, at der er tilstrækkelig Anledning for mig til at komme ind paa alle disse Punkter, saa meget mindre som de fleste af disse Bemærkninger fremkom som Henstillinger til Overvejelse i et eventuelt Udvalg. Naar jeg vil omtale enkelte af disse Punkter og derved tillige vil komme ind paa enkelte af de Hovedpunkter, hvori Lovforslaget adskiller sig fra Næringsloven, finder jeg Anledning til at forudskikke den Bemærkning, at da Regeringen i 1893 fremlagde dette Forslag for Rigsdagen i det andet Ting, skete det med den Bemærkning, at man havde ment i Hovedtrækkene at kunne tiltræde Kommissionens Forslag som et Grundlag for en Revision af Næringsloven, om man end ikke var uden Betænkelighed ved enkelte af de foreslaaede Bestemmelser. Det er derfor naturligt, at Ministeren under Sagens Behandling har kunnet komme til at tage enkelte Forbehold over for enkelte af Lovforslagets Bestemmelser. Ogsaa jeg for mit Vedkommende maa stille mig tvivlende over for Lovforslagets Revision paa enkelte Punkter.

Med Hensyn til Lovforslagets Bestemmelser om Forbrugsforeningerne tror jeg, man kan sige, at der fra alle Sider er Enighed om, at det vil være ønskeligt her i denne Lov at komme til et bestemt Skelnemærke mellem de virkelige, egentlige Forbrugsforeninger og dem, der kun ere maskerede Købmandsforretninger. Det kan have sine Vanskeligheder at finde det rette Skelnemærke mellem disse to Arter af Forretninger. Jeg tilstaar, at jeg for mit Vedkommende staar noget tvivlende over for den Maade, hvorpaa Skelnemærket er forsøgt sat i §§ 8 og 49. Jeg tror ikke, det er tilstrækkeligt, naar man sætter Skellet i, om Virksomheden drives fra „aaben Bod eller lignende Forretningslokale“. Jeg tror, at det Forsøg, der er gjort i den af Folketinget afgivne Betænkning i 1895 er heldigere; man har der

skelnet imellem de Forbrugsforeninger, der fordele deres Varer udelukkende til deres Medlemmer, og dem, der ogsaa fordele til andre; og med Hensyn til Andelsforeningerne og andre Foreninger sætter man Skellet ved, om de modtagne Varer til Bearbejdelse udelukkende fra deres Medlemmer. Jeg tror, at denne Adskillelse for saa vidt er et heldigere Grundlag for den endelige Redaktion af Bestemmelsen. Dermed vil jeg dog ikke sige, at jeg tror, at Folketingets Udvalgsbetænkning har været fuldstændig udtømmende; naar den har søgt at forme de forskellige Bestemmelser, hvorigennem der skulde dannes en Kontrol med Forbrugsforeninger og Andelsforeninger, der ikke vare Næringsbrug. Jeg tror imidlertid, at der vil kunne naas et Resultat paa dette Omraade, og at man vil kunne mødes her om Bestemmelser, naar man er enig om, i hvilket Øjemed man skal arbejde.

Maa jeg i Forbindelse hermed besvare en Forespørgsel fra det ærede 4de Medlem for 9de Kreds (Hansen-Marsvinslund), der rettede det Spørgsmaal til mig, hvorvidt Andelsslagterier skulde have Ret til at sælge Affald og Biprodukter, og om det var Meningen med Forslaget, saaledes som det var affattet, at Andelsmejerier ikke skulde kunne uddele Smør til Andelshavere, naar Uddelingen foregaar i et andet Lokale end selve Mejeriet. Med Hensyn til det sidste skal jeg sige, at selvfølgelig vedbliver et Andelsmejeri at være en Andelsforretning, saa længe det holder sig til kun at fordele Smør blandt Andelshaverne, det er jo selvfølgelig. Men hvorvidt et Andelsslagteri vil kunne sælge Affald og Biprodukter, kan ganske vist være tvivlsomt efter Lovforslaget, saaledes som det er affattet, naar der henvises til, at Virksomheden ikke maa drives fra „aaben Bod eller lignende Forretningslokale“. Jeg tvivler dog ikke om, at det har været Kommissionens Mening, at saadant Salg af Biprodukter skulde kunne finde Sted uden at betage Forretningen Karakteren af ikke at være Næringsdrift. Jeg skal her henvise til det Lovforslag, der blev forelagt Landstinget af Regeringen i Samlingen 1894—95. I dettes § 12 fandtes der Bestemmelser om Næringsafgift af Aktieselskaber, og i dens andet Stykke hedder det, som jeg med den ærede Formands Tilladelse skal oplæse: „Samme Skattepligt paahviler Forbrugs- og Produktionsforeninger samt andre kooperative Foreninger, naar den Virksomhed, der er Foreningens Hovedøjemed, udstrækkes ud over Medlemmernes